

دارای گواهینامه درجه یک عالی اعتبار بخشی ملی و

استاندارد ایزو ۹۰۰۱ در مدیریت کیفیت

آموزش به بیمار

مرحله نهایی بیماری نارسایی کلیه (ESRD)

تنظیم و هماهنگی: واحد بهبود کیفیت، آموزش و پژوهش

بیمارستان امام حسین (ع)

مشهد مقدس، خیابان شهید مفتاح، خیابان وحید، وحید ۳

تلفن: ۳۲۷۸۷۰۰۱

مراجعه کننده‌ی گرامی در صورت بروز هر گونه سوال و ابهام در رابطه با آموزش‌ها می‌توانید با شماره تلفن‌های ۳۷۰۳۲۳۵۲ و ۳۲۷۸۷۶۶۵ "کلینیک پرستاری آموزش سلامت" تماس بگیرید. کارشناسان ما در این کلینیک روزهای اداری از ساعت ۷:۰۰ تا ۱۳:۰۰ پاسخگوی شما می‌باشند.

شماره بازنگری: ۳

شماره سند: ۷۵۳۰ ف

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۰۸/۰۶ تاریخ آخرین ابلاغ: ۱۴۰۴/۰۸/۰۸

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۷/۰۸

مرحله نهایی بیماری نارسایی کلیه (ESRD) یک بیماری مزمن است و ممکن است باعث استرس و افسردگی شود: پشتیبانی روحی روانی از این بیماران باید، حتما مدنظر قرار گیرد.

علایم هشداردهنده:

در صورت مشاهده علایم زیر در بیمار فوراً به بیمارستان مراجعه کنید:

- تنگی نفس ناگهانی
- درد قفسه سینه
- تب و لرز
- خونریزی غیرقابل کنترل
- کاهش هوشیاری یا گیجی شدید

لطفاً در رابطه با اطلاعات ضروری بیمار مانند نام پزشک نفرولوژیست و مرکز دیالیز بیمار (نحوه دسترسی و تلفن تماس) آگاه باشید.

مراجعه‌کننده‌ی گرامی در صورت نیاز می‌توانید سایر مطالب آموزشی مورد نیاز خود را از طریق اسکن کد QR زیر مشاهده نمایید.

منابع:

- medlineplus.gov
- <https://pr.kums.ac.ir/fa/article>
- https://isped.org/PD_Video/resources.html

توصیه‌های تغذیه‌ای:

بیماران در این مرحله از بیماری کلیوی باید در رابطه با تغذیه با متخصص و مشاور تغذیه حتما صحبت نموده و از نظرات آنان استفاده نمایند. در صورت عدم اجرای دستورات پزشک و مشاور تغذیه، علایم هشدار در فرد بروز می‌کند که بسیار خطرناک است:

از جمله آموزش‌های تغذیه‌ای ضروری موارد زیر می‌باشد:

- محدودیت مصرف نمک و غذاهای شور
- کنترل مصرف پتاسیم (موز، سیبزمینی، گوجه‌فرنگی)
- محدودیت مصرف فسفر (لبنیات، آجیل، نوشابه)
- کنترل مصرف مایعات مطابق دستور پزشک
- دریافت پروتئین باکیفیت تحت نظر متخصص تغذیه

مراقبت‌های ضروری:

داشتن یک برنامه‌ی مراقبتی و تحت نظر پزشک متخصص مشخص بودن، برای این بیماران الزامی می‌باشد. از جمله اصولی که در این برنامه‌های مراقبتی مدنظر قرار می‌گیرد، موارد زیر است:

- کنترل منظم فشار خون
- پایش سطح قند خون در بیماران دیابتی
- مصرف دقیق و منظم داروها
- واکسیناسیون به موقع و طبق دستور پزشک (آنفلانزا، پنوموکوک)
- معاینات منظم دندانپزشکی
- حمایت و پشتیبانی روحی روانی بیمار

مُدجوی عزیز این پمفلت شامل اطلاعاتی در مورد بیماری شماسست که رعایت این نکات به بهبودی شما کمک می‌کند. امیدواریم با رعایت نکات زیر سلامت خود را بازیابید.

کار کلیه چیست و چه‌طور کلیه آسیب می‌بیند؟

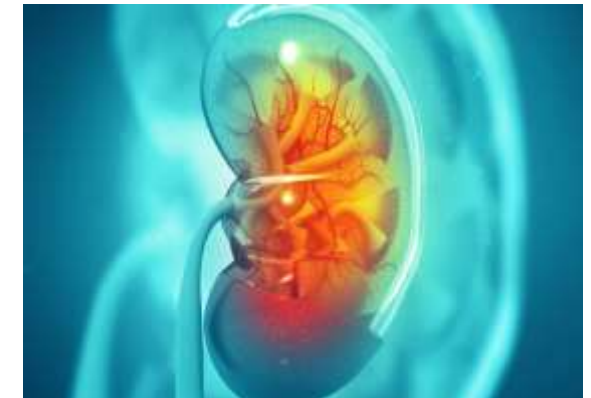
کار کلیه‌ها تصفیه کردن مواد زائد از خون است. این کار در کلیه‌ها توسط ساختاری به نام گُلومرول انجام می‌شود که شباهت زیادی به رگ‌های خونی دارد.

در کلیه‌های سالم گُلومرول‌ها مواد زائد را از خون خارج می‌کنند اما پروتئین در خون باقی می‌ماند.

زمانی که گُلومرول‌ها تخریب شوند علاوه بر مواد زائد، پروتئین‌ها نیز به کلیه نشت پیدا کرده و از طریق کلیه دفع می‌گردد، نهایتاً انقدر کلیه‌ها آسیب می‌بینند که از فعالیت می‌افتند.

مرحله نهایی بیماری نارسایی کلیه (ESRD) چیست؟

مرحله نهایی بیماری نارسایی کلیه (ESRD) زمانی رخ می‌دهد که کلیه‌ها عملکرد خود را به طور کامل یا تقریباً کامل از دست می‌دهند. در این مرحله، کلیه‌ها قادر به تصفیه خون و دفع مواد زائد نیستند.

علائم و نشانه‌ها:

- خستگی شدید و ضعف
- کاهش اشتها و تهوع
- ورم اندام‌ها خصوصاً تورم در پاها، مچ پا و دور چشم
- مشکل در تمرکز و خواب
- کاهش یا افزایش ادرار
- فشارخون بالا
- کاهش وزن غیرطبیعی به دلیل از دست دادن پروتئین و مصرف شدن پروتئین عضلات
- خارش پوست مداوم

تشخیص بیماری:

پس از رویت علائم بیماری و مراجعه بیمار به پزشک و معاینه بیمار توسط وی، برای قطعی شدن تشخیص‌های احتمالی پزشک معمولاً آزمایش خون و ادرار برای بیمار درخواست خواهد داد.

احتمالاً آزمایش ادرار ۲۴ ساعته از بیمار گرفته خواهد شد.

حتی ممکن است سونوگرافی و یا روش‌های دیگر تشخیصی برای بیمار انجام شود.

روش‌های درمان اصلی:

۱. دیالیز

دیالیز خونی (همودیالیز):

استفاده از دستگاه برای تصفیه خون (طبق دستور پزشک و معمولاً ۳ بار در هفته و هر دفعه بین ۳ تا ۴ ساعت) از عوارض همودیالیز می‌توان به گرفتگی عضلات، رنگ‌پریدگی، عفونت، افزایش خستگی و حتی گاهی افسردگی بیمار اشاره کرد.

دیالیز صفاقی:

استفاده از غشای داخلی شکم برای تصفیه خون، در این روش یک لوله پلاستیکی کوچک طی عمل جراحی، داخل شکم قرار می‌گیرد که از طریق آن مایع دیالیز وارد شکم شده و پاکسازی بدن انجام می‌شود.

از عوارض این نوع دیالیز می‌توان به خونریزی در شکم، التهاب صفاق و شکم و افزایش قند خون اشاره کرد.

۲. پیوند کلیه:

دریافت کلیه سالم از اهداکننده

از عوارض آن می‌توان به عفونت، خونریزی، انسداد رگ‌های خونی کلیه‌ی جدید، عدم عملکرد کلیه جدید در ابتدا، بی‌اختیاری و یا احتباس ادرار، ریزش مو به دلیل استفاده از داروهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی پس از پیوند اشاره کرد.